Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.
Prețul inserțiunilor: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seria 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta" iese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 135. Brașov, Mercurĭ, 19 Iunie (1 Iulie) 1896.

Măcelul dela Mehadica.

Până în momentul de față nu avem un raport fidel și amĕnunțit asupra celor petrecute la Mehadica. Tot ce scim se reasumézā la informațiunile aduse în numĕrul nostru de erĭ, cu adausul însĕ, că după cea mai nouă scire telegrafică sosită din Caransebeș, din numĕrul total al Românilor căduțĭ victimă barbariei gendarmilor ungurescĭ *au murit până acum treĭ-spre-dece inșĭ, ér alțĭ 18 sunt greu rănițĭ*. Causa conflictului iscat între gendarmĭ și popor se atribue împrejurărei, că poporul a cerut dela solgăbirĕu suspendarea primarului *învinuit cu defraudațiĭ*. Se dice, că atâta a fost tot.

Dér pentru a ne face o judecată asupra măcelului dela Mehadica, ajunge sĕ luăm de basă și numai raporturile foilor ungurescĭ. Orĭ cât s'ar sili sĕ întórcă lucrul pe-o parte și pe alta, din aceste raporturĭ reese clar, că autoritățile comitatului au voit sĕ suprime cu forța brachială manifestarea orĭ-cărei nemulțămirĭ din partea poporului. De aceea s'a trimis de timpuriu o trupă de gendarmĭ la fața locului; de aceea s'a dat unui simplu sergent de gendarmĭ împuternicirea de-a face însu-șĭ cercetare într'o causă ca acésta, prindĕnd și arestând după liberă voiă pe 15 dintre locuitorii aleșĭ ai satului.

Décă este adevĕrat, că în popor se observa o iritațiune extra-ordinară, după cum susțin raporturile foilor ungurescĭ, apoi prin astfel de mĕsurĭ au credut óre organele puterei sĕ liniștéscă iritațiunea poporului?

Procederea acésta, ea singură, tradézā nu numai o lipsă totală de tact, ci și acea rĕutate și desĕvîrșită lipsă de bunăvoință, ce se manifestă din partea organelor ungurescĭ în toțĭ pașii, în tóte atingerile lor cu poporul nostru.

Mai mult: mĕsurile brutale și volnice, la carĭ au recurs în casul de față micii tiranĭ dela Caransebeș, ne dovedesc, așa dicĕnd, în modul cel mai ne'ndoios, că ei au voit anume sĕ provóce scandalul, căutând astfel ocasiunea de a terorisa pe popor și de a-l face sĕ simță „puterea statului maghiar", — acea „putere" fatală, ce se manifestă prin baionetele gendarmilor și care la noi e ridicată adĭ la înălțimea unui principiu de stat.

Dér sĕ trecem un pas mai departe. Foile ungurescĭ spun, că la comanda locotenentului Bányay, 9 gendarmĭ (alte raporturĭ spun, că au fost 12) au descărcat puscile asupra „Valahilor", ér aceștia, fiind-că *„nu s'au așteptat la o asemenea întorsĕtură a lucrului"*, s'au retras pentru un moment.

Din acestea reese clar, că aci s'a sĕvîrșit un atac pe neașteptate; atacul a fost îndreptat în contra unei mulțimĭ, ce n'avea la sine nicĭ puscĭ, nicĭ pistóle, nicĭ baionete, va sĕ dică nicĭ intenția de-a se încăera la o luptă seriósă n'a putut s'o aibă. Acésta reese de-altmintrelea în modul cel mai vĕdit și din împrejurarea, că gendarmilor nu li-s'a întêmplat absolut nimic, nimenea pe ei nu i-a atacat, cu pietri nimenea nu i-a bombardat, ba nicĭ măcar vre-o insultă nu li-s'a făcut.

Evident așa-déră, că poporul n'a avut intenția de-a se bate, cu atât mai puțin nu putea avea intenția de-a se încăera la luptă cu-o céta întrégă de gendarmĭ înarmațĭ din crescet până'n tălpĭ. Și cu tóte acestea gendarmii „pe neașteptate" au tras foc în carne viiă, o cétă întrégă a descărcat de-odată puscile asupra Românilor, lovind, rănind și ucidĕnd.

Și acești ucigașĭ monstri sunt preamărițĭ pentru faptul lor de foile ungurescĭ, atribuindu-li-se gloria unei *„bravurĭ"* și *„eroism"*!

Somăm pe orĭ-și-cine sĕ ne arate un singur cas analog în tótă Europa cultă! Somăm pe orĭ-și-cine sĕ ne arate un singur cas, când foile ungurescĭ au ridicat acusațiunĭ contra vre-unui gendarm pentru-că a stins viéța unui Român!

Casurĭ de acestea nu cunóscem, nu se pomenesc. Cu glónțe și cu săbii Românul trebue făcut sĕ simță „puterea statului maghiar."

Acesta e principiul.

Ce este liberalismul unguresc?

Ĕtă, în ce mod minunat caracterisézā fóia ungurésca „Alkotmány" liberalismul unguresc:

„Liberalismul este *jăfuire și tiranie*. Nu întot-déuna a fost așa, nu fiăcare liberalism este astfel, *dér liberalismul unguresc așa este*, așa a devenit sub îndelungata stăpânire a lui Coloman Tisza și a urmașilor sĕi. *Jăfuesce averea miliónelor de ómenĭ în interesul cátor-va mii de credincioșĭ ai sĕi* prin legĭ de dare nedrepte, și prin favorurile de dare acordate capitaliștilor și fabricanților, prin întreprindĕtorĭ protegiațĭ din partea statului, prin transporturĭ, prin favorurĭ de călĕtorii pe calea ferată, prin arendarea de regalii, prin legĭ de credit făcute în interesul bancherilor și acționarilor de băncĭ, prin convenții vamale și comerciale păgubitóre pentru agronom, prin tolerarea speculațiunilor la bursă, prin judecătorii de burse favorabile înșelăciunilor și prin procedura concurselor cridale, — și mai pe sus de tóte astea prin afacerĭ, funcțiunĭ și pensiunĭ pe séma membrilor partidei liberale.

„Urmarea acestui sistem este, că în libera concurență cei slabĭ cad, cei tarĭ și cu protectorĭ se îmbogățesc ușor, milionele de popor sĕrăcesc, *compania liberală se îngrașă și-șĭ petrece pe baniĭ altora.*

„Deóre-ce însĕ poporului nu-i place acésta, *după jăfuire urmézā tirănia, ca sĕ suprime nemulțămirea*. Tótă puterea se concentrézā în ministerii și acestea *nu cunosc lege și dreptate, ci pentru tóte găsesc paragraful, pe care-l voesc ei, séu dau ordinațiunĭ precum ei doresc.*

„Aceste ministerii de 20 de anĭ formézā proprietatea partidei liberale și pe séma ei lucrézā. In comitate au numit *fișpanĭ cu putere discreționară, carĭ nimicesc orĭ-ce autonomiă, orĭ-ce drept al poporului și orĭ-ce libertate politică*, după îndrumările, ce li-se dau, séu după bunul lor plac, orĭ prin momelĭ și mituirĭ, séu prin intrigĭ orĭ forță.

„*Garanțiile constituției, dreptul de întrunire, dreptul petițiunărei, dreptul electoral: tóte le-au falsificat, tóte se eronézā și se calcă în picióre.* Cu atât mai mare libertate însĕ au liberalii de a comite tóte nepedepsițĭ, décă fac servicii intereselor puterei. *Ultimele mijlóce ale tiraniei este temnița și arma:* și pe acestea le aplică liberalii pentru asuprirea poporului și a celor de părerĭ contrare cu ei.

„Partida liberală în Ungaria e *viclénă și neumană*. In decurs de anĭ de dile ne-am convins despre acésta și ne putem convinge din nou în fiă-care di. Orĭ décă privim faptele guvernului, orĭ décă ne uităm la legislațiunea camerei, orĭ décă avem în vedere aparițiunile vieței sociale: *pretutindenea ne întâlnim cu egoismul, cu despotismul liberalilor*".

Vocĭ asupra discursului luĭ Tisza.

Discursul, pe care l'a ținut Coloman Tisza înaintea alegĕtorilor sĕi din Oradea-mare și despre care am vorbit și noi în numĕrul de Dumineca trecută, este viu comentat nu numai de întréga pressă maghiară din patriă, ci chiar și de unele diare vienese. Se 'nțelege, rep-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Signora mută.

(O foiță memorativă din diarul unui student de p'atuncĭ din Lipsca, de *Karl Wartenburg*.)

(Urmare.)

După câte-va dile de rĕpaos signora era érășĭ mai restaurată. In timpul acesta ea scria mereu și părea preparată pentru orĭ-ce eventualitățĭ, dér și îngrijată tot-odată. Nicĭ George, nicĭ eu nu o vĕdurăm în acest timp, nu voirăm a-i mai reaminti întêmplările din nóptea aceea.

Când se simți destul de restaurată, ne învită însașĭ la sine. Ședea în ferestră când intrarăm la ea și privia spre hotelul Brühl, cel plin de zăpadă, unde se vedeau grupe de Jidanĭ polonesĭ în talarele lor lungĭ și negre. Când intrarăm noi trecu, o roșață fină peste palida ei față. Ne întinse apoi mâna și ne mulțămi, plecându-se adânc, că prin noi fu scăpată de acel om fără suflet, de care o legase o sórte tristă.

— „D-Vóstrĕ mi-ațĭ mântuit viéța, mai mult decât viéța, că traiul, ce-l duceam în apropierea lui, îmĭ era ca un iad. Din aceste hârtii ve-țĭ afla enigma, ve-țĭ cunósce împrejurările, carĭ mĕ împinseră în brațele acestui om".

La vorbele acestea, ea se plecà spre masă. George, a cărui pasiune pentru nenorocita se schimbase în adevĕrată compătimire, după împărtășirea, că ea în adevĕr a fost nevasta lui Makovetzky, George, amicul meu, dic, o încredință, că va face tot ce numai îi va sta în putință, spre a-i ușura starea acésta tristă. Ea mulțămi prin o dîmbire móle și tristă, cum nu se póte descrie.

— „La revedere... la curêndă revedere!" dise George, stringêndu-i mâna. Ea rĕspunse printr'o privire mută, caracteristică.

Noi n'am mai vĕdut'o nicĭ-odată. In a doua di aflarăm dela hotelierul nostru, că signora a plecat cu trenul cel mai de diminéță spre Dresda, lăsând pentru noi douĕ mii de salutărĭ și mulțămite. Nicĭ c'am fost surprinșĭ de asta, deórece din hârtiile, ce ni-le dase signora sciam lămurit, că are sĕ plece fără de a ne mai vedé. Ar fi fost o scenă durerósă, panică chiar.

După hârtiile signorei o sĕ vĕ enarez aci trista istoriă a ei.

Tatăl Laurei de Petrino, așa era numele ei de familiă, a fost Italian, se însurase însĕ cu o Germană din Viena. El locuia în Milano și a luat parte ca revoluționar contra Austriacilor, dimpreună cu fiiul sĕu Giuseppe, unicul frate al Laurei. Ambii au fost prinșĭ și judecațĭ la mórte prin pulvere și plumb. Fiiului îi succese sĕ scape nóptea în ajunul dilei hotărîte de a-l omorî, tatăl însĕ a fost pușcat în Mantua. Giuseppe era atuncĭ un feciorandru de 17 anĭ, tiner, frumos ca Adonis, după esterior ca o fată, dér curagios și erou ca Achile. Tribunalul militar trimise scrisorĭ după el și s'a pus un premiu de 1000 fl. pentru cel ce l'ar afla, dér tóte au fost înzadar. Mama Laurei, Dómna de Petrino, se retrăsese într'aceea la Viena, unde avea rudenii bogate. Dér némurile din Viena, așa dișii negrii-galbinĭ, cum se numiau atuncĭ partisanii austriacĭ habsburgicĭ, nu voiau a sci nimic de rudeniile rebelilor. Dómna de Petrino ajunse într'o stare tare critică. I-se gătară curênd banii ce-i adusese, ér averea bărbatului ei era confiscată. Pe lângă starea ei critică împărția ce biata avea ea cu o rudeniă, o fată mare, palidă, deșirată, care cam schiopăta în urma unei cădĕturĭ din copilăriă. Ea ajunse în Viena îndată după sosirea aci a Dómnei de Petrino, palidă, bolnavă, gata de mórte, srăbătênd cu greu din causa resbelului, ce se încinsese în Italia și în care îșĭ pierdù pe tatăl ei, pe unicul sprijin. Cel puțin așa spunea Dómna de Petrino puținilor ómenĭ, cu carĭ avea ceva amestec, deórece Isabela, așa se numia rudenia, numai rar se putea vedé. Și lui Procop Makovetzky, care atuncĭ se ținea în capitala Austriei și adecă în partea dinaintea casei, unde D-na de Petrino ținea douĕ odăi micĭ dindĕrĕt, și lui Prokop Makovetzky, dic, îi spuse ea acéstă întêmplare, și deveni tare perplexá D-na Petrino, când acesta îi făcù observarea, că-i de mirat, cum o fată cu un obraz atât de fin, ca Isabela, e atât de țépăn clădită.

In acest timp Makovetzky, care se

tilele guvernamentale îl laudă, cele opoziţionale îl critică cu vehemenţă. Ětă câte-va vocĭ:

„Nemzeti Ujság“ ḑice: „Prin o politică (ca a lui Tisza) nu se pot servi nicĭ interesele progresului, nicĭ ale liberalismului, nicĭ ale libertăţiĭ. Căcĭ progres, liberalism şi libertate nu sunt numai nisce simple devise, pe carĭ sĕ le bucĭume în lume un politic séŭ altul. *Sperăm însĕ, că ḑilele acestui sistem politic la noi sunt numĕrate.* Sperăm, că „naţiunea“ va veni la consciinţa de sine şi va vedé, ce mare nenorocire i-a adus asupra capului spiritul de partid al puterei“.

„Budapester Tageblatt“: „Dăm deplină dreptate lui Coloman Tisza, când îşĭ teme naţiunea de „patimĭ de partid periculóse“. Aceste patimĭ au făcut parlamentul ungar incapabil de-o acţiune şi în tendinţa, de-a strica cu orĭ-ce preţ inimicilor, am ajuns acolo, că aḑĭ fiă-care bărbat distins şi de valóre al parlamentului privesce cu neîncredere vĕḑĕnd, ce ómenĭ incapabilĭ ocupă aḑĭ cele mai alese posiţii ale vieţei de stat. După scandalurile cu Miklos — Pulszky şi după cele întêmplate la Neutra, Giralt şi Stomfa, este în adevĕr fórte cu minte din partea lui Tisza, când vorbesce despre patimile de partid, carĭ au causat Ungariei multe pagube şi pot sĕ-i causeze încă şi mai multe“.

„Altkotmány“, organul „partidei poporale“: „Pentru-ce ḑise Tisza, că pericolul stă în aceea, că „naţiunea se desbină în partide, carĭ doresc a se nimici unele pe altele ca duşmane“, — el care în tótă viéţa sa s'a silit sĕ nimicéscă, ca pe duşmanĭ, partidele, ce nu erau de-o părere cu el?.. Insa-şĭ partida liberală este aceea, care a făcut alegerile dela Stomfa şi dela Neutra, ea le-a dirigiat, ea face conscrierĭ false şi sterge din liste pe alegĕtorĭ, ea influinţéză asupra convingerei alegĕtorilor cu presiunĭ din oficiu şi cu gendarmĭ, ea bănuesce cu nepatriotism pe cei ce se alipesc la credinţa şi principiile lor... Tisza bănuesce partida poporală şi pe conducĕtorii sĕĭ, că se aliéză cu duşmanii patriei, — el, *Tisza, care pe timpul când era ministru-președinte a cerut ajutor dela Papa din Roma pentru partida liberală, pentru corteşirĭ electorale — şi a cerut ingerinţa S-lui Scaun într'un timp când nu era pe tapet politica bisericéscă.*“

„Vaterland“ din Viena: „La tótă întêmplarea, e fórte întârḑiată posiţia, ce se ia prin acéstă vorbire faţă cu curentul kossuthist, *pe care tocmai el l'a sprijinit şi promovat în cel mai sistematic mod.* Calvinistul nu s'a lăpădat de sine nicĭ în acéstă vorbire şi a mers până a suspiţiona în mod cu totul ordinar pe conducĕtorii partidei poporale. **Cine a primit din mânĭ prusiace cheltuelĭ electorale pentru scopurĭ contrare Habsburgilor,** *unul ca acela trebue sĕ fiă mai precaut când vré sĕ ridice contra cuiva acusaţiunea alianţei cu contrarii ţĕrei.*“

SCIRILE ḐILEI.

— 18 (30) Iunie.

Esamenul verbal de maturitate la gimnasiul român gr. or. din loc s'a ţinut erĭ şi aḑĭ, sub presidiul d-lui archimandrit şi vicar archi-episcop Dr. Ilarion *Puşcariu*, ca delegat din partea Consistoruluĭ archidiecesan din Sibiiu, ér comisar din partea guvernului a fost d-l Nic. *Putnoky*, directorul gimnasiului superior din Lugoş. S'au supus la esamenul verbal 11 tinerĭ, dintre carĭ au fost declaraţĭ maturĭ cu nota de „*fórte-bine*“ doi, maturĭ cu „*bine*“ şése, ér maturĭ cu „*suficient*“ trei. Cu „fórte bine“ au eşit: G. *Noghia* şi I. *Nistor*; cu „bine“: I. *Botto* (Slovac), C. *Dimian*, V. *Ghircoiaş*, V. *Meşter*, I. *Popovicĭ* şi C. *Sporea*. Cu „suficient“: I. *Câmpean*, I. *Ciuleiu* şi C. *Glodariu*.

—o—

Imormêntare civilă. Fóia guvernamentală „*Magy. Ujság*“ publică următórea scire caracteristică: „Ţĕranului agricultor Tót Gábor din comuna Deés, în comit. Tolna, i-a murit un copil; insinuând casul la conducĕtorul de matricule, el s'a bucurat mult când a aflat, că acestuia n'a avut de a-i plăti nicĭ un crucer. Ţĕranul s'a dus apoi la preot şi la cantor, ca sĕ-i imormênteze copilul, dér când aceştia au pretins sĕ li-se plătéscă stola, el a spus, că n'are nicĭ un ban, de-altmintrelea décă conducĕtorului de matricule n'a trebuit sĕ-i plătéscă nimic, de sigur nicĭ acestora nu trebue sĕ le plătéscă. Când a sosit timpul imormêntărei, nu s'a presentat nicĭ preotul, nicĭ cantorul. Tatăl înfuriat declara atuncĭ, că décă preotul şi cantorul nu vine, el va face *imormêntare civilă* şi în adevĕr, *el însu-şĭ îşĭ imormênta copilul fără nicĭ o binecuvêntare.* De altmintrelea *de douĕ sĕptĕmânĭ încóce acesta este al doilea cas de felul acesta şi de sigur în curênd se vor afla şi mai mulţĭ imitatorĭ*, deórece poporului îi place mult procedura civilă gratuită. Oficiul parochial însĕ a făcut arătare contra lui Toth Gábor la fisolgăbirĕul din Szegszárd“. — Din modul acesta de scriere se vede, că foile jidano-liberale unguresci se bucură şi lucréză din rĕsputerĭ pentru propagarea păgânismuluĭ în statul ajuns pe mânile lor.

—o—

In cestiunea înfiinţărei internatului român în Cernăuţĭ. „Societatea pentru cultura şi literatura română din Bucovina“ a ţinut în 21 Iunie n. c. o adunare generală extra-ordinară sub presidiul d-lui br. Eudoxiu Hormuzachi. In acéstă adunare s'a discutat asupra cestiunei, de-a se cumpăra şi arangia localul necesar pentru internatul studenţilor românĭ, ce se va înfiinţa la Cernăuţĭ în tómna proximă. S'a hotărît prin majoritate absolută de voturĭ a se da comitetului imputernicirea, de-a cumpĕra un loc potrivit şi de-a zidi însu-şĭ pe acel loc un edificiu pentru asilul de studenţĭ românĭ, corĕspunḑĕtor tuturor cerinţelor şi măreţului scop, adaptându-l cu tóte cele de lipsă şi întroducênd tot-odată şi canalisarea şi apaductul după sistemele moderne.

—o—

O reuniune de temperanţă unguréscă s'a înfiinţat în comuna Szent-Tamás din Ungaria, al căreia scop este estirparea patimei beţiei. Apariţiunĭ de felul acesta până acum nu s'au prea pomenit între Maghiarĭ. Foile catolice atribue şi acest merit „partidei poporale“, care singură între partidele unguresci cuteză a lua posiţia faţă cu esploatările jidovescĭ.

—o—

Ceva despre „dómna baroniţă“. La un otel din Şopron descalecă ḑilele acestea „d-na baroniţă“ *Klokow*. Curênd după sosirea ei, proprietara otelului făcù arătare la poliţiă, că „d-na baroniţă“ i-a furat nisce hârtii în valóre de 500 fl. Pe lângă asta, „d-na baroniţă“ îşĭ desshisese credit la vre-o 10 comercianţĭ, dela carĭ cumpĕră mărfurĭ peste mărfurĭ din cele mai fine, cum se cade unei baronese, fără însĕ de-a le plăti. S'a făcut cercetare şi când colo ce sĕ veḑĭ? — D-na „baronesă Klokow“ nu era alt-cineva décât ficа unuĭ păzitor de nópte din Frankfurt, care pentru purtarea ei imorală a stat şi prin spitale. Numele adevĕrat al ei este Lisa Klogo. Când era de 16 anĭ e fugit dela părinţĭ, în Breslau şi alte oraşe a figurat ca teatralistă, mai târḑiu s'a măritat după Paul Busch din Berlin, dér în 1888 a fugit dela bărbat. Poliţia din Viena o urmărise de mulţĭ anĭ. De-ocamdată „d-na baroniţă“ se rĕcoresce în temniţa dela Pojun.

—o—

Ḑiarist arestat. La ordinul autorităţilor poliţienescĭ din Viena, poliţia din Budapesta a arestat pe ḑiaristul Josef *Schatz* din Przemysl, urmărit pentru înşelătoriĭ. Jupânul adecă se refugiase în „patria“ sa *Juda-pesta*, unde ca mâne l'ai fi vĕḑut ascuns sub numele de „Kincs“, décă din întêmplare poliţia n'ar fi pus mâna pe el înainte de-a fi trecut prin acéstă metamorfosare.

—o—

Jidanĭ în Bosnia. Cu ocasiunea celei mai nouĕ numerărĭ a poporaţiunei bosniace s'a constatat, că în cei din urmă trei anĭ numĕrul Jidanilor din Bosnia s'a înmulţit cu 5000. „Noii Maghiarĭ“ se vor bucura de sigur de acéstă sporire a seminţiei lor, bietul popor bosniac însĕ de sigur, că nu se bucură.

—o—

Striviţĭ de un butoiŭ. Se scrie, că în comuna Sinte de lângă Lipova doi ómenĭ au îndurat o mórte fórte îngrozitóre. Anume locuitorii George Surican şi Pavel Demes, voind sĕ cobóre un butoiŭ cu vin, de cincĭ hectolitre în pivniţa lui Pavel Gebici, funia, care ţinea butoiul sĕ nu alunece la vale, s'a rupt şi butoiul se rostogoli peste ei, strivindu-i şi omorîndu-i imediat.

—o—

Sesonul de băĭ la Zizin se va deschide în 1 Iulie n. c., fiind numit medic al băilor d-l Dr. Sántó Emanuel din Budapesta.

Esamene în Braşov.

Braşov, 17 Iunie v.

Esamenul practic cu elevele din Internatul-orfelinat al Reuniunei femeilor române s'a ţinut Duminecă după améḑĭ. Afară de membrele Reuniunei cu comitetul sĕu, au fost de faţă mai mulţĭ dintre părinţii elevelor, şi un numĕros public, dómne şi domnĭ, carĭ s'au interesat sĕ vadă, cum se desvóltă din copilăria harnica găzdóiă.

Internatul, sub dirigirea eminentă a d-rei *Carolina Teclu*, arată din an în an mai marĭ progrese. Incă la prima păşire în sală îţĭ atrăgeau privirea, mai multe maşinĭ de cusut, pe carĭ se aflau broderii de diferite specialităţĭ.

Esamenul s'a deschis de d-l Protopop *V. Voina* printr'o vorbire, în care accentuă cu deosebire zelul şi stăruinţa, ce şi-o dă comitetul Reuniunei pentru înaintarea acestui internat-model cu deosebire aduse laudă D-nei presidente A. *Duşoiu* şi D-nei casieriţe Elena *Săbădeanu*, carĭ cu tótă stăruinţa se îngrijesc de înaintarea lui.

S'au esaminat elevele mai întâiŭ din croit, desemnând pe tablă diferite tipare de talii pentru dame, pentru copile, apoi bluse, cămăşĭ bărbătescĭ şi femeescĭ, tóte acestea cu'o rară precisiune, ce tradau o escelentă metodă a d-rei Carolina Teclu. In timp ce unele desemnau, altele brodau şi cosiau cu maşina.

După esaminarea în croit, urmă esamenul teoretic din ale bucătăriei. La întrebările privitóre la gătirea diferitelor bucate, elevele rĕspundeau până la cele mai micĭ detailurĭ cu multă siguranţă. Se putea vedé, că într'adevĕr ele pricep să şi esecute perfect.

La cetirea clasificaţiunilor, ce urmă după acésta, se dete fiă-cărei eleve câte-un mic dar drăgălaş şi practic, ca premiu din partea Reuniunei.

Publicul scoborî pe urmă în parter, unde elevele începură a-şĭ arăta şi în praxă cunoscinţele lor teoretice din bucătăriă. Una întindea tăiţeĭ, frecăţei, séŭ tranşa un puiu fript, alta servea cu cafea, cu prăjiturĭ, cu fripturĭ etc. Nisce prăjiturĭ şi cu deosebire nisce cozonacĭ de tótă frumseţa, ce erau espuşĭ, îţĭ furau ochii.

Tot în parter mai erau, pe lângă admirabile lucrurĭ de mână atât în cusĕturĭ de albiturĭ, broderiă, tapiseriă, croşetăriă în tóte ale lor variaţiunĭ şi specialităţĭ şi nisce rochii admirabile ale elevelor, cusute şi croite tot de ele. Scurt, în tot chipul

---

lăuda, că are un oficiu în ministeriul esternelor şi că ar fi favoritul principelui Felex Schwarzenberg, cerù pe Laura de nevastă. Dér pe lângă tótă situaţiunea cea critică şi a viitorului celui nesciut, Laura respinse mâna omului, faţă de care avea o antipatiă nespus de mare, şi mumă-sa consimţi cu ea. Din minuta aceea întrerupse Makovetzky visitele la familia Petrino, ba se chiar mută din acel cuartir, dér Laura cu Isabela au observat de bună sémă, că la preumblările lor sunt urmărite de el. Aceste preâmblărĭ în timpul din urmă deveniră ḑilnice, pe când la început, precum amintisem, Isabela mergea fórte rar din casă afară. Dér bĕtrânul doctor Giovanni Barletta, un Italian din Modena, care deja de vre-o patru-ḑecĭ de anĭ petrecea în Viena şi pe care d-na de Petrino şi-l luase medic de casă, acest doctor ordinase, ca Isabela, la care se încuibase şi o tusă suspectă, sĕ âmble în fiă-care ḑi câte-va ore la aer liber.

Intr'o ḑi, era în Mărţişor 1850, într'o prea frumósă ḑi de primăveră, când reacţiunea serba cele mai frumóse triumfe în tótă Europa, veni doctorul Barletta tot într'un suflet şi fórte iritat la dómna de Petrino. Ea avù cu el o întrevorbire lungă, la care luară mai târḑiu parte şi fetele Isabela şi Laura, carĭ venise dela preâmblare. Când merse doctorul Barletta, d-na Petrino şi fată-sa Laura era cu ochii roşii de plâns şi numai Isabela şedea fără lacrĕmĭ, cu privirea posomorîtă, şi cu gura încleştată ţĕpăn, şi privia din ferésträ tăcută spre curte.

Chiar şi bĕtrânul doctor îşĭ şterse ochi şi se reîntórse dela uşă repede spre Isabela şi o îmbrăţişă şi sărută atât de cordial, ca un amorez pe amoreză, séu ca un tată pe fată.

In séra ḑilei următóre se opri o calĕscă înaintea casei, unde locuia d-na de Petrino şi Laura se urcă în ea cu rudenia ei, cu Isabela. Dómna de Petrino stătù în uşiţa calescei şi-şĭ mai luă odată adio dela ambele fete, carĭ purtau haine de călĕtoriă şi aveau cu ele un giamantan mare. Se pare că d-na de Petrino mai cu greu se desparte de rudenia ei cea tinĕră, decât de însă-şĭ fiica sa, căcĭ tot merse se apropia de obrazul Isabelei şi o săruta. In urmă calĕsca plecă, ér d-na de Petrino rĕmase palidă ca mórtea şi nu se întórse în casă până ce perdù din vedere calĕsca.

Trăsura merse aţă la staţiunea trenului de nord. Pre acel timp poliţia ces. reg. supraveghia cu cea mai mare atenţiune staţiunile căii ferate; nu numai, că era o mare cétă de poliţiştĭ, dér mai era postată la gară şi miliţiă. Se spiona după trădătorĭ şi rebelĭ contra majestăţii cesaro-regale. Capitala dunăreană era sub asediu încă. Cu Welden, generalul de artileriă şi guvernorul Vienei, nu era de glumit.

Cu tóte acestea ce interes putea sĕ aibă poliţia faţă de douĕ fete tinere, ce mergeau póte la băi? Laura îşĭ şi făcù loc prin mulţimea poliţiştilor postaţĭ şi înaintă spre cassă, ca sĕ cumpere biletele, pe când Isabela merse în sala de aşteptare.

— „Douĕ bilete de clasa a doua la Praga“, ḑise Laura către cassar.

In acest moment o mână se puse lin pe umĕrul Laurei. Tinĕra fată îşĭ întórse fără voiă capul, sĕ védă, a cui e acea mână, cine îşĭ permite discreţiunea acésta? Dér palidă ca mórtea se retrase vĕḑênd faţa antipaticului Procop Makovetzky, care sta înaintea ei cu un suris satanic.

— „Unde vréi sĕ călĕtorescĭ domnişóră de Petrino?“ întrebă încet, privindu-o aspru cu ochii lui cei de fiéră şi trăgêndu-o niţel la o parte.

— „La Praga şi de-acolo la... Teplitz la băi“, rĕspunse ea.

— „Singură?“

— „Da, singură...“ ḑise ea fórte încet.

— „Dér d-ta ai cerut douĕ bilete“... continuă el cu acela-şĭ sarcasm.

Laura deveni perplexă, apoi rĕspunse: „Verişóra mea Isabela... voi sĕ mĕ petrécă până la Brünn“.

— „Aşa! până la Brünn?.... Dér scii d-ta, domnişóră de Petrino, că mie chiar mi-a spus un poliţist, că verişóra d-tale Isabela, care a intrat colo în sală, ar fi suspectă, că duce cu sine lucrurĭ oprite. Dumniata scĭ, că trăim sub asediu şi că poliţia e fórte rigorósă. Agentul insistă, ca sĕ visiteze pe verişóra d-tale colo în odaiă.

Ochii Laurei se painginiră. „D-ta scĭ totul...“ murmură ea.

Makovetzky făcù din cap un semn afirmativ.

publicul a putut sĕ fiă pe deplin mulţămit de tóte cele vĕdute şi audite aci.

Acest internat, décă va urma astfel, va înflori tot mai mult şi multe harnice găzdóe, menite odată de-ai ferici pe-ai lor, vor avé de-a mulţămi creşterea lor cea bună numai eminentului internat al Reuniunei femeilor române şi conducĕtórei sale escelente, d-rei Carolina Teclu.

X.

Dela mănăstirea sf. Ioan din Suceava.

— *Bucovina*, 26 Iunie n. 1896.

Falnica Bucovină, leagĕnul gloriei române de odinióră, care ne reamintesce cele mai sublime suvenirĭ istorice, şi în al cărei pământ zac ósele celui mai mare principe, pe care l'a născut ginta latină din Dacia traiană, acest pământ oferă în diua de adĭ un trist şi dureros spectacol. Românii Bucovinei, odinióră singurii domnĭ ai acestei ţĕrĭ, nu sunt adĭ, decât heloţii slugarnicĭ ai veneticilor. Boerimea, odată fala şi cel mai puternic sprijin al Românismului, şi-a pierdut prin uşurinţă moşiile moştenite, care le vedem adĭ în mâna Polonilor şi a Jidanilor. Mână în mână cu exproprierea proprietarilor marĭ merge şi ceea a ţĕranului cădut pradă uneltirilor slave şi jidovescĭ, şi astfel vedem adĭ elementul român descompunĕndu-se sub ochii noştri.

Plugarul Bucovinei e om evlavios şi cu frica lui Dumnedeu. Suferinţele, ce bântue trupul şi sufletul acestui sclav modern, află alinare numai în credinţa sa, că bunul Dumnedeu se va îndura şi de dênsul, mântuindu-l odată de tóte nĕcasurile. Insĕ, durere, chiar şi acéstă credinţă 'i-se răpesce cu mână frivolă, precum se póte observa acésta mai ales în mod revoltător la mănăstirea sf. Ioan din Suceava, a cărei conducere este încredinţată faimosului egumen Ciuntuleac Emanuil.

Voi sĕ fiu franc: Descoperind faptele nedemne, ce se întêmplă de un timp încóce la mănăstirea acésta, voesc sĕ atrag asupra lor atenţiunea publicului mai larg, însĕ mai ales a factorilor normativĭ, adecă a *consistoriului gr. or. din Cernăuţĭ*.

Suceava, fosta metropoliă a Moldovei, este pentru Creştinii gr. or. ai Bucovinei ceea ce este Mekka pentru Osmanĭ. Aicĭ zac móştele marelui mucenic *Ioan cel nou*, care este tot-odată şi patronul Bucovinei.

Am dis, că poporul nostru, mai ales păturile de jos, este pios. Nenorocirile, de carĭ este încercat, greul vieţei, ce îl apasă, fac, ca acest popor martir sĕ-şĭ cate refugiul şi salvarea sa în sînul acestei mănăstirĭ la sicriul marelui martir, care a suferit cu atâta tăriă chinurile cele mai grozave; el este limanul, în care se retrage naufragiatul spre a afla scut de nimicitórele valurĭ ale ursitei. Astfel vedem di după di pelegrinând sute şi mii de nenorocіţĭ spre acest lăcaş. Numĕrul peregrinilor se urcă pe an la 20—30 de mii de ómenĭ.

Aicĭ mai trebue amintit, că pelegrinii aceştia nu se recrutéză numai din Bucovinenĭ, ci şi din o mulţime de Galiţienĭ, Românĭ din regat, Ardelenĭ etc. Imprejurarea acésta e de cea mai mare însĕmnătate, căcĭ Suceava devine astfel locul de întêlnire al naţiunilor celor mai diferite. Este evident, că *pentru Românii bucovinenĭ, ér mai ales pentru* **cârmuitorii bisericei nóstre** *nu póte fi indiferent, ce fel de impresiunĭ iau cu sine pelegrinii streinĭ.* De aceea grija cea mai mare a consistorului gr. or. din Cernăuţĭ a fost, de a ocupa postul de egumen el mănăstirei acesteia cu un bărbat, care, sĕ represente interesele bisericei şi naţiunei nóstre în mod cât se póte de demn.

Vom vedé acuma, ce se petrece la acéstă mănăstire şi cum înţelege actualul egumen al acestei mănăstirĭ inalta sa chiămare.

(Va urma.)

Esamenele la gimnasiul din Năsĕud.

Năsĕud, Iunie 1896.

Esamenele finale la gimnasiul din Năsĕud pro 1895—6 s'au terminat în 23 Iunie v. c. Comisarĭ din partea patronatului au fost denumiţĭ cu decret de dto 9 Iunie c. Nr. 431 d-nii Dr. *Ioan Pop*, vicar foraneu şi preşedinte al administraţiunei fondurilor, şi *Ioachim Mureşianu*, advocat şi cel mai vechiu membru în administraţiune.

Esamenele publice în clasele I—VII s'au ţinut în 11, 12, 13, 15, 16, 17 şi 18 Iunie, ér Dumineсă în 21 Iunie a urmat mai întâiŭ un *Te-Deum*, apoi promoţiunea.

Esamenul de maturitate *scripturistic* a avut loc în 18 Maiŭ şi dilele următóre, cel *verbal* în 19, 20 şi 22 Iunie. La acest din urmă a luat parte ca comisar ministerial d-l *Nicolae Putnoky*, director gimnasial în Lugoş. Directorul suprem gimnasial, dl Kuncz, împedecat fiind, n'a putut sĕ participe.

Inscrişĭ în clasa VIII la începutul anului au fost 30 de şcolarĭ, dintre carĭ 2 au părăsit gimnasiul în decursul anului, rĕmânênd astfel 28, carĭ toţĭ s'au supus cu succes la esamenul de clasă şi la cel scripturistic, la care s'au mai insinuat 4 inşĭ, căduţi din tóte studiile în anul trecut, şi unul din anii de mai înainte, de toţĭ decĭ 33. Alţĭ 4 inşĭ au repeţit esamenul câte din un singur studiu.

Resultatul esamenului de maturitate s'a publicat în 23 Iunie, eşind: 1 matur cu „eminenţă", 1 matur cu „bun", 18 „maturĭ", 10 relegaţĭ la repararea esamenului după 3 lunĭ din câte-un studiu (4 din limba maghiară, 4 din limba latină, 1 din limba română, 1 din matematică), 2 relegaţĭ la repeţirea esamenului din tóte studiile, 1 cădênd acum a doua óră (a cădut pentru totdéuna).

După publicarea acestui resultat, comisarul ministerial, într'o vorbire scurtă, salută pe cei ce au dat esamene bune şi mângăiă pe cei ce n'au reuşit într'o privinţă orĭ alta. Cei relegaţĭ la repeţirea esamenului sĕ-şĭ dea tótă silinţa a reuşi şi ei la timpul sĕu, aducêndu-şĭ aminte de vorba românéscă „ai carte, ai parte", etc., ér cel cădut sĕ nu despereze, căcĭ nu pe toţĭ îi ajută puterile şi împregiurările, şi sunt multe alte chiămărĭ, în carĭ şi ei se pot ferici şi pot sĕ fiă folositorĭ şi societăţii. Mai incolo le atrage atenţiunea asupra mai multor lucrurĭ din viéţă, d. e. „sĕ se ferescă de molohul politicei, care îi póte înghiţi încă înainte de-a întra în viéţă"; *sĕ urmeze în privinţa acésta „marilor" bărbaţi Gaal, Sérb, Hosu etc., carĭ şi ca Românĭ sunt bravĭ patrioţĭ* (sic!); sĕ aibă pururea înaintea ochilor treimea: patria, religia şi pe rege; ér părăsind Năsĕudul, sĕ-şĭ aducă cu mândriă aminte de acest gimnasiu şi de profesorii, sub carĭ şĭ-au făcut studiile.

— rm —

Societatea „Progresul" din Făgăraş.

Apel.

P. T. Domnule! Incă în anul 1884 s'a înfiinţat în Făgăraş o societate sub numele *„Progresul"*, al cărei scop, conform statutelor, este: *„lăţirea culturii, desvoltarea gustului estetic şi a simţĕmintelor nobile şi morale şi cultivarea musicii vocale şi instrumentale"*.

Frumósa şi nobila chiămare a societăţii dovedesce în destul însemnătatea ei pe terenul cultural-social şi prin urmare prosperarea acesteia este un interes general românesc şi în special pentru Ţéra-Făgăraşului.

E sciut însĕ, că activitatea şi resultatele unui astfel de societăţĭ atêrnă dela părtinirea căldurósă şi dela spriginul moral şi material, de care este împărtăşită din partea publicului român.

Lipsită de mijlóce şi nefiind în destul spriginită, societatea „Progresul" nicĭ după o viéţă de peste 10 anĭ nu şĭ-a putut lua avêntul acela, care cu drept cuvênt se recere spre realisarea cu succes a măreţului sĕu scop.

Inteligenţa română din ţinutul Făgăraşului este cu deosebire chiămată a arĕta mai mult interes faţă de societatea „Progresul", care are tot-deodată a întruni în sine tótă inteligenţa română din Ţéra-Oltului, ca astfel sĕ pótă deveni un factor principal şi conducĕtor al culturii şi vieţii sociale românesci din acest ţinut. Spre care scop ne vom nisui, ca „Progresul" sĕ dea la timpul sĕu producţiunĭ teatrale, musicale şi literare şi prin comunele centrale din împregiurime, făcênd în modul acesta posibil şi poporului dela sate a gusta şi a se bucura de ródele culturii nóstre românescĭ.

Şi deóre-ce înaintarea şi desvoltarea unei activităţĭ mai intensive, pe lângă alte greutăţĭ, cu carĭ avem a ne lupta, mult ni-o împedecă şi *lipsa de piese teatrale şi musicale, şi în general lipsa de opurĭ literare*, precum şi anevoinţa, cu care ni-le putem procura în cas de trebuinţă 'am aflat de fórte necesară *formarea unei bibliotecĭ a societăţii*, cu deosebire din opurĭ teatrale, musicale şi literare, mai cu sémă românescĭ, care bibliotecă sĕ fiă spre folosinţa întregului ţinut.

Starea materială de acum a societăţii este însĕ, durere, atât de tristă, că pe lângă aceea zădarnică ne este orĭ-ce nisuinţă, ér plănuita creare a bibliotecii ar rĕmâné numai o pie dorinţă.

Ne adresăm decĭ către P. T. D-vóstră, sĕ binevoiţĭ a ne da tot spriginul posibil, întrând în şirul membrilor dimpreună cu stimata dómnă şi câştigând de membri (membre) séu spriginitorĭ pe toţĭ amicii şi cunoscuţii D-vóstre, carĭ se intereséză de viéţa culturală şi înaintarea poporului român din Ţéra-Făgăraşului, ceea-ce este cu deosebire datorinţa morală şi naţională a tuturor fiilor luminaţĭ eşiţĭ din acéstă frumósă ţéră.

Lista de înscriere, dimpreună cu tacsele séu contribuirile încassate, Vĕ rugăm sĕ le trimiteţĭ până în 3 (15) August a. c. la adresa cassarului societăţii nóstre: *Ioan Dejenariu*, comptabil la banca „Furnica" în Făgăraş.

Făgăraş, în Maiŭ 1896.

Pentru comitetul societăţii „Progresul":

Dr. Ioan Şenchea,
preşedinte.

Ioan Dejenariu, cassar. *Ioan Berescu*, secretar.

Producţiunĭ şi petrecerĭ.

Inteligenţa rom. din *Betlean* (comit. S.-Dobâca) cu concursul mai multor tinerĭ academicĭ va arangia un Bal Filantropic în sala casinei de-acolo la 11 Iulie n. c. în favorul bisericei şi şcólei rom. gr. cat. Intrarea: de persónă 1 fl. în familiă 80 cr.

Inceputul séra la $7^1/_2$ óre. Suprasolvirile şi ofertele marinimóse se vor primi cu mulţămită şi chita pe cale diaristică.

Pentru buna reuşită a acestui bal se fac pregătirĭ marĭ, aşa că ele promite a fi între cele mai bine succese petrecerĭ din acele părţĭ. Se ţine deosebit cont de îndestulirea óspeţilor, carĭ se şi speră, că vor participa în numĕr mare.

*

Inteligenţa română din *Sângeorgiul de campiă* şi jur învită la petrecerea de vară, ce se va ţiné Dumineсă în 19 Iulie n. c. în localitatea şcólei confesionale gr. cat. de-acolo. Venitul curat e destinat în folosul nou-edificatei bisericĭ gr. cat. locale: Intrarea: de familiă 2 fl, de persónă 1 fl. Inceputul la 5 óre p. m. Ofertele marinimóse se vor chita pe cale diaristică. Viptualele rĕmân deo-camdată în provederea stimatelor familii.

*

In *Vaşas-Sântioana* se va arangia o Petrecere de vară în folosul bisericei gr. cat. la 26 Iulie n. c. în arena grădinei parochiale, la timp nefavorabil sub scut. Intrarea de persónă 1 fl.; în familiă: 80 cr. Inceputul la 5 óre p. m.

Petru comitet: Vasilie Puşcariu protop. presid; Nic. Kabdebó, v.-presid; I. Godolean. cassariu; Auxentiu Mureşan, secret.; Dem. Todoran, secret;

Suprasolvirile se vor chita în diare. Pentru mâncărĭ şi beuturĭ va fi ospărar. Comitetul va fi cu mulţămiţă, décă cei chiămaţĭ vor învita pe pretinii şi cunoscuţii lor.

*

Tinerimea română studiósă din Năsĕud învită la Petrecerea cu joc, ce-o va aranja Sâmbătă la 4 Iulie n. c. în sala de gimnastică a gimnasiului. Preţul întrărei de persónă 70 cr. Inceputul la 8 óre séra. Venitul curat este destinat parte pentru fondul şcolarilor morboşĭ dela gimnasiu, parte pentru alt scop filantropic. Suprasolvirile marinimóse se vor chita pe cale diaristică.

NB. Damele sunt rugate a se presenta în toalete de promenadă.

DIVERSE.

Li-Hung-Csang la Bismark. Li-Hung-Csang, vice-regele din Pecili, a făcut dilele acestea o visită principelui Bismark, cu care a discutat timp îndelungat despre multe lucrurĭ interesante. Despre visita lui Si-Hung-Csang, fóia *„Post"* din Berlin scrie următórele:

Bismak a primit pe óspele în uniforma regimentului sĕu de curassierĭ, eşindu-i înainte până la pórtă şi acia i-a strîns mâna. La început numai amêndoi se aflau în odaiă şi cu interpretul. Ei au vorbit între altele şi despre politică:

— Scopul visitei mele, dise Li-Hung-Csang, este, ca sĕ Vĕ cer sfatul.

— Cu privire la ce? îl întrebă Bismark.

— Cum s'ar puté reforma China?

— Asta n'o pot eu judeca de aci.

— Cum aşĭ puté eu dobêndi voia de a lucra contra curţii din Peking?

— In contra curţii nu se póte. In contra voinţei domnitorilor nu se póte nimic. Ministeriul séu dă numai sfaturĭ, séu împlinesce mandatele domnitorului sĕu.

— Dér cum s'ar putea realisa voinţa domnitorului?

— Singur numai cu armele, dise Bismark; principiul meu este, că fiă armata cât de mică, de-ar fi chiar numai de 50,000 de ómenĭ, asta nu hotăresce, lucru de căpeteniă e, că armata sĕ fiă bună.

— Ómenĭ ar fi ei, dér le lipsesce instrucţia. Dela rĕscóla din Tei-Ping încóce, care a întărit dinastia de acum, noi n'am făcut nimic pentru desvoltarea armatei. Eu mi-am ridicat vocea în contra acestei stărĭ de lucrurĭ, dér fără succes. Acum vom începe lucrul cu oficerĭ prusienĭ după sistemul lor.

— Lucru principal nu este acela, ca armata sĕ fiă împărţită în diferite părţĭ ale ţerei, ci cum se se pótă concentra mai iute într'un loc anumit, dise Bismark.

După aceste a urmat dejunul. Li-Hung-Csang dise, că lui i-ar fi plăcut, ca de 30 anĭ sĕ fi făcut cunoscinţă cu Bismark. Visita a durat 1 óră şi 30 minute şi la depărtarea lui Li-Hung-Csang, Bismark érăşĭ l'a petrecut până afară.

— „Indurare! Milă.... suspină ea, „e unicul meu frate... mama ar muri"...

Makovetzky se rînji. Eu nu sunt setos de sânge, cu atât mai puţin sunt dispus de a vedé în furcĭ pe fiitorul meu cumnat ca rebel. Laură, te invoescĭ acum sĕ fi a mea?"

Tinĕra fată îşĭ plecă capul ca un miel dus la jungiere (de jertfă).

— „Vrei", repetă el, „séu sĕ spun poliţiei, că *signora Isabela Angelini*, care de 6 lunĭ de dile şéde la d-vóstră, e *fratele d-vóstră* Giuseppe de Petrino, care e urmărit ca revoluţionar şi pe capul căruia e pusă o miiă de florinĭ?"

— „Sunt a d-tale..." şopti ea înăduşit.

— „Bine", rĕspunse Makovetzky în ton triumfător. „Atuncĭ sĕ ne înturnăm cu Isabela la mama d-tale, şi în diua nunţii nóstre signora Angelini va puté călĕtori cu un pas în tótă regula, unde va voi. Ea îşĭ póte apoi vindeca unde va voi rana din picior, cea causată de glonţ, şi cea din piept causată de vêrful baionetei, care rană érăşĭ a erupt causându-i tusa cea urîtă".

(Va urma.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Iunie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.80
Renta de coróne ung. 4%	98.95
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	124.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	121.80
Bonurĭ rurale ungare 4%	96.90
Bonurĭ rurale croate-slavone	97.25
Imprum. ung. cu premii	149.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101.40
Renta de aur austr.	122.40
Losurĭ din 860	145.—
Acții de ale Băncei austro-ungară.	957.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	379.75
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	351.10
Napoleondorĭ	9.52½
Mărcĭ imperiale germane	58.77½
London vista	119.90
Paris vista	47.65
Rente de corone austr. 4%	101.05
Note italiene	44.40

Anunciurĭ

(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans".

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Iunie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.47	Vênd.	9.50
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.50	Vênd.	9.53
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	126.50	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.60	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Nr. **321**—1896.
a. f. c. sc. d.

Concurs

la post de învĕțătoriu.

Prin acésta se escrie concurs la postul de învĕțătoriu devenit vacant la școla fundațională elementară poporală de băieți din Năsĕud.

Invĕțătorul diplomat mai întâiu în timp de 3 anĭ se aplică provisoriu cu plata anuală de **400** fl., pentru inventatoriu, și décă în acest timp a corĕspuns pe deplin chiămărei sale se póte face definitiv cu plata anuală de 500 fl., cu adaus de plată de 50 fl., drept de pensiune adausurĭ decenale și cuartir în natură.

Dela învĕțătorul ce se va alege se cere ca sĕ fiă cive a statului ungar, sĕ posédă perfect limba română ca limbă de propunere atât în scriere cât și în vorbire.

Postul e de a se ocupa cu 1 Septemvre 1896.

Invĕțătorii cualificațĭ, carĭ doresc a concurge au sĕ-șĭ înainteze cererile instruate în regulă cu documente despre etatea, religiunea, starea familiară, referințe de servițiu militar, studiile absolvate, cualificațiunea recerută, cunoscințele de limbĭ și eventual despre servițiul de până acum, la subscrisa comisiune administratóre până în 15 Iuliu st. n. a. c.

Din ședința comisiunei administratóre de fondurile centrale școlastice și de stipendia din districtul Năsĕudului, ținută în

Năsĕud la 13 Mai 1896.

Președinte: **Dr. Ioan Pop** m. p. — Secretariu: **Nestor Simon** m. p.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din **1 Maiŭ 1896.**

Budapesta — Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de persón.
10.—	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7.40	1.50	8.10
11.21	4.16	5.10	9.02	11.19		Szolnok		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11.33	12.47		P.-Ladány		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mező Telegd		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia		8.32	5 49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5.55	sos.	Clușiu	pl.	6.13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr. pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2.52	6.27		Apahida			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10.40	4 45	7.27		Ghiriș		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12 57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea		Bucurest Arad Budapest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1 09	11.49	6.08			Uioara			2.49		2.08	4.27
11.09	1.16	11.59	6.19			Vințul de sus			2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud			2.17	8.23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30	Din 1 Iunie în tótă Joia și în sĕrbători cat. și or. comunică la Sinaia	8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3.46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra		1.06	9.42	5.53	9.43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfalĕu		12.52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apața		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra			5.58	3 16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiș		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.31		Predeal		9.12	3.32	1.12	4.14	8 01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtu	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtu
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoșŭ		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs.	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghirișŭ — Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtu	trenŭ mixtu	trenŭ de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtu					trenŭ mixtu	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu	pl.	7.44	12.57	4.40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski) — Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov — Zĕrneștĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49	Zĕrneștĭ	6.20	12.05	7 20

Mureș-Ludoș — Bistrița

4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vinerea circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țagu-Budatelicŭ	Circulă numai Marța	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Maghiăruș		2.01	6 52
9.59	4 55 (Numai Lunia comunică)		Bistrița		1.16	5.55

Arad — Timișóra

6.20	11.25	5.—		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5.10	Segedin	6 05	2.30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtu	trenŭ mixtu		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtu
5.30	2.15	pl. Sibiiu . sos.	7.10	9.20
5.42	2.27	„ Selemberk „	6.57	9 07
6.06	2.51	„ Cisnădie pl.	6.36	8.46

Sighișóra — Odorheiu-sĕcuesc.

trenu mixtu	trenŭ mixtu		trenŭ mixtu	trenu mixtu
3 22	11.08	Sighișóra	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfaleu	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrați cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.